

Kurumlar vergisi mükellefi olan kooperatifin mükellefiyetinin devam edip etmeyeceđi

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-125[4-2023/9]-229891
Tarih	31.05.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIğI

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

GÜNLÜDÜR

Sayı : E-38418978-125[4-2023/9-İ]-229891

31.05.2023

Konu : Kurumlar vergisi mükellefi olan kooperatifin mükellefiyetinin devam edip etmeyeceđi

İlgi :

İlgide kayıtlı özelge talep formunda kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan kooperatifiniz tarafından;

- 2021 vergilendirme dönemi içinde yapılan arsa satışı nedeniyle elde edilen gelirin 2022 Nisan ayında kurumlar vergisi beyannamesi ile beyan edildiği ve tahakkuk eden kurumlar vergisinin de aynı süre zarfında ödendiği,

- tarihinden itibaren kooperatifinizce kurumlar vergisi ödenmesini gerektirecek (muafiyet şartlarının kaybedilmesine neden olacak) herhangi bir işlem gerçekleştirilmediği, bu yılda sadece daha önceki yıllarda tahsil edilen ortak aidatlarından dolayı banka faiz geliri elde edildiği ve söz konusu banka faizlerinin tamamının ilgili bankalar tarafından vergi kanunları uyarınca stopaja tabi tutularak vergilendirildiği

belirtilerek, kooperatifinizin tarihinden itibaren yapmış olduğu işlemlerde muafiyet şartlarına aykırı bir işlemi olmaması nedeniyle kurumlar vergisi muafiyetinin tekrar kazanılıp kazanılmayacağı ve 2022 dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesinin gerekip gerekmediği hususunda Başkanlığımızın görüşü talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında kooperatifler kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmış, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde ise tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, ana sözleşmelerinde sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesi, yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması ve sadece ortaklarla iş görülmesine ilişkin hükümler bulunup, bu hükümlere fiilen uyan kooperatiflerin kurumlar vergisinden muaf olduğu (Kooperatiflerin ortakları dışındaki kişilerle yaptıkları işlemler ile kooperatif ana sözleşmesinde yer almayan konularda ortakları ile yaptıkları işlemler "ortak dışı" işlemlerdir. Kooperatiflerin faaliyetin icrasına tahsis ettikleri ve ekonomik ömrünü tamamlamış olan demirbaş, makine, teçhizat, taşıt ve benzeri amortismanına tabi iktisadi kıymetleri elden çıkarmaları ile yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir işyeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem sayılmaz. Kooperatiflerin ortak dışı işlemleri nedeniyle kooperatif tüzel kişiliğine bağlı ayrı bir iktisadi işletme oluşmuş kabul edilir. Kooperatiflerin, iktisadi işletmelerinden ve tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun sermayesine katılımlarından kazanç elde etmelerinin ve bu kazançların daha sonra ortaklara dağıtılmasının muafiyete etkisi yoktur. Ortak dışı işlemlerden elde edilen kazançların vergilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.) hükümlerine yer verilmiştir.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin; "4.13.1. Muafiyet şartları" başlıklı bölümünde kooperatiflerin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanabilmeleri için taşımaları gereken şartlara ayrıntılarıyla yer verilmiştir.

Öte yandan, aynı Tebliğin "4.17. Şarta Bağlı Muafiyetlerin Kaybedilmesi ve Kazanılması" bölümünde ise muafiyet şartlarını taşıyan bir kooperatifin muafiyet şartlarını ihlal etmesi durumunda muafiyet şartlarının ihlal edildiği tarihten itibaren kurumlar vergisine tabi tutulması, muafiyet şartlarının tekrar kazanılması durumunda ise izleyen hesap dönemi başından itibaren muafiyetten yararlanılması gerektiği açıklanmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, 2021 vergilendirme dönemi içinde yapılan arsa satışı nedeniyle elde edilen gelirin bu yıl içerisinde ortaklara dağıtılması ve 5520 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde belirtilen diğer şartların da sağlanması kaydıyla ...tarihinden itibaren kooperatifiniz kurumlar vergisinden muaf tutulabilecektir.

Ancak, arsa satışı nedeniyle elde edilen söz konusu gelirin ... takvim yılında ortaklara dağıtılması durumunda, söz konusu işlem sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması şartının ihlali anlamına geleceğinden, 2022 yılında kurumlar vergisi mükellefiyetinizin devam etmesi ve bu hesap döneminde kooperatifiniz tarafından elde edilen tüm kazançların beyana konu edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026